

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.II.20.589/2013/5. szám

A Debreceni Ítéltábla a dr. Stefán Éva ügyvéd (címe) által képviselt felperes neve ó.-i (címe) lakos felperesnek - a dr. Kádár Zoltán Ügyvédi Iroda (címe, ügyintéző: dr. Kádár Zoltán ügyvéd) által képviselt alperes neve ó.-i (címe) lakos alperes ellen késedelmi kamat megfizetése iránt indított perében a Nyíregyházi Törvényszék 5.P.21.003/2012/13. számú ítélete ellen a felperes által 14. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

Ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét azzal hagyja helyben, hogy mellőzi a felperes illeték visszaigénylésre való feljogosítását, és kötelezi a felperest, hogy 8 nap alatt leletezés terhével rójon le az iratoknál 114 900 (Egyszáztizennégyezer-kilencszáz) forint illetéket.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 90 450 (Kilencvenezer-négyszázötven) forint általános forgalmi adót tartalmazó 425 450 (Négyszázhuszonötezer-négyszázötven) forint fellebbezési eljárási költséget.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

Az ó.-i 016 helyrajzi számú, 49 hektár, 1009 m² területű, 171,85 Ak értékű, erdő művelési ágú ingatlan a peres felek és további három személy közös tulajdonába került a Földkiadó Bizottság határozata alapján.

2004. június 24-én az akkor összesen 54,1 % hányadban tulajdonos személyek megbízták az alperest az erdőgazdálkodói teendők ellátásával. Az ugyanezen a napon kelt megállapodás értelmében az alperes feladata volt az erdőgazdálkodói tevékenységek során felmerült bevételek, kiadások nyilvántartása, s az azokkal való részletes elszámolás is minden év március 30-ig. A megállapodás értelmében a beszámolási időszakban jelentkező nyereséget a megbízott a közgyűlésen volt köteles a tulajdonosok közötti tulajdoni hányaduk arányában felosztani és kifizetni.

2004. november 22-én az erdőgazdálkodó meghívót küldött a felperesnek a november 26-i közgyűlésre, melynek tárgya - egyebek mellett - az erdőgazdálkodási terv végrehajtásából származó fatömeg értékesítésére vonatkozó árajánlatok elbírálása volt. A meghívóban szereplő tájékoztatás szerint a címzett a közgyűlésen személyesen vagy meghatalmazottja útján vehet részt és veheti át a vételárat.

A felperes 2004. november 24-én kelt levelében közölte, hogy a 016 helyrajzi számú ingatlanon semmilyen fakitermeléshez és értékesítéshez nem járul hozzá.

2004. november 26-án a többi tulajdonostárs a beérkezett vételi ajánlatokat elbírálta, s a határozatuknak megfelelően az alperes megbízott erdőgazdálkodóként ugyanezen a napon adásvételi szerződéssel értékesítette a kitermelt famennyiséget, melyért a vevő 57 972 246 forintot utalt át az alperes számlájára.

2004. december 22-én kelt levelében az alperes tájékoztatta a felperest arról, hogy a tulajdonostársak a felperes együttműködésének hiányában nélküle voltak kénytelenek határozatokat hozni, szerződést kötni. Közölte, hogy a címzettet megillető vételárrész rendelkezésre áll, s kérte, hogy a kifizetés módjáról tájékoztassa őt.

A felperes ezt követően az alpereshez küldött leveleiben továbbra is az erdészeti munkálatok leállítását követelte, egyszersmind megismételte, hogy a fatömeg értékesítésével őt nem bízta meg.

2005. május 27-én kelt levelében az alperes ismételten tájékoztatta a felperest arról, hogy az őt megillető vételár átutalásra került, az bármikor rendelkezésére áll, a kifizetés előtt nyilatkoznia kell, hogy az adóelőleg levonásánál kíván-e az általánostól eltérő szabályt alkalmazni.

A perbeli ingatlanon az FVM ... M-i Földművelésügyi Hivatala határozatával megállapított tulajdoni arányokat a felperes nem fogadta el, s a közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt eljárást kezdeményezett. Ennek során a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság két alkalommal is hatályon kívül helyezte a jogerős hatósági határozatot, majd az eljárás a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 2011. március 23-án jogerőre emelkedett ítéletével fejeződött be.

Ezt követően a felperes közölte az alperessel bankszámlaszámát, aki 2011. december 29-én oda 28 629 952 forintot utalt át a 2004-ben értékesített famennyiség ellenértékéért.

A fizetési meghagyással indult eljárásban a felperes módosított keresetében 15 694 997 forint, s ez után 2012. január 1-től járó kamatok és a perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Álláspontja szerint az alperes az általa 2004-ben értékesített famennyiség ellenértékéből őt illető vételárrészt késedelmesen utalta át részére, ezért e tőkeösszeg után 2004. december 10-től a kifizetés napjáig megilleti őt kamat címén a követelt összeg.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperes költségben való marasztalását kérte. Azzal védekezett, hogy az őt megillető vételár átvételével a felperes esett késedelembe, s ez kizárja az ő késedelmét. Utalt arra, hogy írásbeli felhívásai ellenére sem jelölte meg a felperes a bankszámlaszámát, csak 2011 végén, azt megelőzően ennek hiányában átutalással sem tudott teljesíteni. Véleménye szerint a felperes elzárkózó magatartása, együttműködésének hiánya miatt nem kerülhetett sor korábban a tőkeösszeg átutalására.

Az elsőfokú bíróság ítéletében a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperes részére 216 000 forint általános forgalmi adót tartalmazó 1 016 000 forint perköltséget. Kimondta, hogy a felperes 13 500 forint illeték visszaigénylésére jogosult.

A határozata indokolásában kifejtette, hogy a peres felek és perben nem álló tulajdonostársaik közös tulajdonában állt a perbeli ingatlan, melyen az erdőgazdálkodói feladatok ellátásával, a bevételek és kiadások kezelésével és a vételárral való elszámolással az alperest bízták meg. Az alperes e megbízásnak megfelelően eljárva értékesítette a kitermelt famennyiséget, s fél év alatt hat alkalommal tájékoztatta arról a felperest, hogy a vételár őt illető része rendelkezésre áll, annak átadására bármikor hajlandó. A felperes azonban elzárkózó magatartást tanúsított, nem adta meg bankszámlaszámát, az adóelőlegre vonatkozóan nem tett nyilatkozatot, egészen 2011 végéig nem biztosította a lehetőségét annak, hogy az alperes a megállapodásnak megfelelően teljesítsen. Ezzel jogosulti késedelembe esett, amely kizárja az alperes egyidejű késedelmét, ebből következően késedelmi kamatra nem tarthat igényt.

A Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a pereszes felperest az alperes részére perköltség megfizetésére.

Megállapította, hogy a felperes az eljárás során összesen 965 200 forint illetéket rótt le, holott a követelt összeg után lerovandó illeték csak 941 700 forint lett volna, ezért a különbözetet az adóhatóságtól jogosult visszaigényelni.

Az ítélettel szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben kérte annak megváltoztatását és az alperes kötelezését 15 694 997 forint, ennek kamatai és a perköltség megfizetésére. Azzal érvelt, hogy a Ptk. 292. §-a értelmében pénztartozás esetén a teljesítés helye a jogosult lakóhelye, melyet figyelembe véve az állapítható meg, hogy az alperes meg sem kísérelte ott átadni az őt megillető vételárrészt, azt postán sem küldte meg neki, s bírói letétbe helyezéssel sem teljesített. E cselekményekhez nem lett volna szükség részéről semmilyen előzetes intézkedésre, így késedelme nem állapítható meg, melyből következően egyértelmű, hogy az alperes esett késedelembe, ezért a 2011. december 29-én átutalt összeg után késedelmi kamatot is köteles fizetni. Utalt arra, hogy az alperessel szembeni passzivitásra alapos oka volt, mert nem voltak tisztázottak a perbeli ingatlanon fennálló tulajdoni arányok, évégett peres eljárás volt folyamatban, s nem értett egyet az alperesi felaadással sem. Álláspontja szerint amennyiben átvette volna a felajánlott összeget, úgy ráutaló magatartással elfogadta volna az alperes ténykedését, melyet első perctől vitatott. Sérelmesnek találta, hogy a törvényszék elfogadta az alperes azon védekezését, mely szerint az őt illető összeget nem bankszámlán, hanem egyéb

vállalkozása irodájának pánccszekrényében tartotta. 2011 végén ugyanis a bankszámlája megadása után bankszámláról utalta át az alperes az őt megillető vételárat. Megítélése szerint az alperesnek kellett volna igazolnia, hogy a vevő által átutalt összeg hogyan mozgott bankszámláján, ám az alperes megtagadta a banktitok alóli felmentést, amit terhére kellett volna értékelni. Úgy vélte, hogy az alperes jogalap nélkül gazdagodott a neki járó összeg kamataival.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta annak helyes indokaira tekintettel.

A fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a tényállást, abból helytálló következtetéseket levonva megalapozott döntést hozott, amelynek indokolásával is egyetért az ítélőtábla, azt megismételni nem kívánja.

Csupán a fellebbezésben írtakra tekintettel hangsúlyozza, hogy az erdőről és az erdő védelméről szóló, a perbeli jogviszony kezdetekor hatályos 1996. évi LIV. törvény 13. § (1) bekezdése határozta meg az erdőgazdálkodó fogalmát akként, hogy e törvény alkalmazásában erdőgazdálkodó: az erdő tulajdonosa vagy az erdőgazdálkodási tevékenységet folytató jogszerű használó (a továbbiakban: erdőgazdálkodó).

Ugyanezen szakasz (4) bekezdés a) pontja úgy szól, hogy amennyiben a természetben összefüggő erdőterületnek több tulajdonosa van, a tulajdonosok a miniszter által rendeletben meghatározott feltételek megléte esetén az erdészeti hatóság határozata alapján kötelesek azon társult erdőgazdálkodási tevékenységet folytatni, és e feladatok ellátására erdőgazdálkodót megbízni.

A törvény 14. §-a részletezte az erdőgazdálkodó jogait és kötelezettségeit.

A rendelkezésre álló iratokból az volt megállapítható, hogy az ó.-i 016 helyrajzi számú, erdő művelési ágú ingatlannak a peres felek mellett még további három tulajdonosa volt, akik a törvény előírásának megfelelően 2004. június 26-án megállapodást kötöttek, egyben megbízták az erdőgazdálkodói feladatok ellátásával az alperest. A tulajdonostársak egymás közötti viszonyaira a Ptk. közös tulajdonra vonatkozó szabályai is irányadók voltak. A Ptk. 140. § (2) bekezdése értelmében a birtoklás, a használat, a hasznosítás, valamint a rendes gazdálkodás körét meg nem haladó kiadások kérdésében a tulajdonostársak - ha a törvény másként nem rendelkezik - szótöbbséggel határoznak; minden tulajdonostársnak tulajdoni hányada arányában van szavazati joga.

Akkor, amikor a tulajdonostársak az alperest bízták meg az erdőgazdálkodói teendők ellátásával, négyőjüknek 54,1 % tulajdoni hányada volt, azaz többséget alkottak. A határozathozatal és az alperesnek adott megbízás érvényességét nem befolyásolta az a tény, hogy a felperes a határozat hozatalában nem vett részt, a közgyűlésen nem jelent meg, s levélben tiltakozott a hasznosítási tevékenység ellen. A Ptk. 143. § (1) bekezdése szerint ha a törvény szótöbbséges határozatot kíván meg és a határozat az okszerű

gazdálkodást sérti vagy a kisebbség jogos érdekeinek lényeges sérelmével jár, a kisebbség a határozatot a bíróságnál megtámadhatja. Ennek megfelelően a felperesnek arra lett volna lehetősége, hogy tulajdonostársai szótöbbséggel hozott határozatát a bíróság előtt megtámadja, e jogával azonban nem élt.

A tulajdonostársak szótöbbséggel hozott határozata 2004. június 24-én azt is tartalmazta a megállapodás 5. pontjába foglaltan, hogy a megbízott erdőgazdálkodó a beszámolási időszakban jelentkező nyereséget a közgyűlésen köteles a tulajdonosok között tulajdoni hányaduk arányában felosztani és kifizetni.

A felperes valamennyi közgyűlésre kapott meghívót, azokon azonban, noha értesült arról is, hogy az őt illető vételár kifizetésére is sor kerülhet, nem jelent meg.

Az alperes több levelében is kérte a felperes együttműködését, nyilatkozatát arról, hogy mi módon kívánja felvenni az őt illető vételárát. Érdemi választ ezekre a felperestől nem kapott, a felperes sem a bankszámlaszámát nem közölte vele, sem egyéb módon nem tett olyan intézkedéseket, melyekkel az alperes megfelelő teljesítését elősegítette volna.

A peres felek közötti viszony nem egyszerű kötelmi viszony, ahol a pénztartozás esetén a teljesítés helye a jogosult lakóhelye a Ptk. 292. §-a értelmében, hanem olyan, a közös tulajdonból fakadó viszony, amelyben a tulajdonostársak többségi határozata állapítja meg a feleknek a közös tulajdonukban lévő dolog - az erdő - hasznosításával kapcsolatos jogait, kötelezettségeit. Ez az adott esetben a 2004. június 24-i megállapodásban öltött testet. Ehhez képest megállapítható, hogy az alperes a szerződés szerű teljesítést is felajánlotta. A 2004. június 24-i megállapodás, amely a felperesre, mint tulajdonostársra anélkül is kötelező erejű volt, hogy annak meghozatalában részt vett volna - egyebek mellett - azt is tartalmazta, hogy a kifizetésre a közgyűlésen kell sort keríteni. Az alperes rendszeresen küldte a meghívót a közgyűlésekre, ám a felperes azokon nem jelent meg, így tulajdonképpen a szerződés szerű teljesítést utasította vissza. Az, hogy ennek mi volt az oka, késedelme megállapítása szempontjából közömbös.

Mindezekre tekintettel a felperes, mint jogosult késedelme a Ptk. 302. § a) és b) pontja alapján is megállapítható, s ez a jogosulti késedelem a Ptk. 303. § (3) bekezdése szerint az alperes, mint kötelezett késedelmét kizárta, ezért az alperes késedelmi kamat fizetésére nem kötelezhető.

Megjegyzi az ítélet tábla, hogy a felperes tévesen hivatkozott arra fellebbezésében, hogy az alperes nem adta meg a banktitok alóli felmentést, s emiatt nem volt tisztázható számlájának pénzforgalma, az, hogy a vevő által átutalt vételárát számlájáról mikor vette le, illetve a felperes felé való teljesítés előtt mikor helyezte el ismét számláján. Az alperes egyrészt a releváns bankszámla forgalmáról szóló okiratot becsatolta, másrészt a felperes volt az, aki a pénzügyintézet megkeresése iránti bizonyítási indítványát nem tartotta fenn (11. sorszámú jegyzőkönyv 2. oldal).

A felperes a 6. sorszámú előkészítő iratában keresetét 18 001 245 forintba felemelte. Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 41. § (2) bekezdése értelmében az illetéket ki

kellett egészíteni ezen illetékalap után 1 080 100 forintra. Ezzel szemben a felperes összesen 965 200 forint illetéket rótt le, ezért illeték visszaigénylésére nem jogosult. A hiányként mutatkozó 114 900 forintot 8 nap alatt leletezés terhével kell pótolnia.

Mindezekre figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletét a fenti indokolásbeli kiegészítéssel és helyesbítéssel helybenhagyta a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján.

A peresztes felperest a Pp. 78. § (1) bekezdése értelmében kötelezte perköltség fizetésére az alperes részére. Perköltségként az alperes képviselőjének munkadíját számolta el, melynek összegét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) és b) pontja, (5) bekezdése, 4/A. § (1) bekezdése alapján állapította meg.

Az ítéltábla a fellebbezést a Pp. 256/A. § (1) bekezdés f) pontja alapján bírálta el tárgyaláson kívül.

D e b r e c e n, 2014. február 25.

Dr. Csiki Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Veszprémy Zoltán s.k. előadó bíró, Dr. Kocsis Ottília s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

- kiadó -